

Vejledning til kommunerne om behandling af byggeansøgninger i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Målgruppe

Denne vejledning retter sig specifikt mod den habitatvurdering, der relaterer sig til byggesager i eller ved internationale naturbeskyttelsesområder. Disse områder omfatter habitat- og fuglebeskyttelsesområder og kaldes også Natura 2000-områder. Områderne er udpeget for at beskytte bestemte naturtyper og dyre- og plantearter (kaldet udpegningsgrundlaget).

Målgruppen for vejledningen er byggesagsbehandlere i landets kommuner.

By- og Landskabsstyrelsen (fra 1. januar 2011 Naturstyrelsen) har udarbejdet en mere grundig vejledning til Habitatbekendtgørelsen¹, som anvendes ved administration af lovgivning på Miljøministeriets område.

By- og Landskabsstyrelsens habitatvejledning redegør for baggrunden og formålet med habitatbekendtgørelsen og dens regler. Vejledningen er suppleret med eksempler og henvisninger til relevante domstols- og enkelte klagenævnsafgørelser. Vejledningen er relevant for alle, der træffer afgørelser efter de bestemmelser, som omfattes af Habitatbekendtgørelsen, herunder kommuner.

I de byggesager, hvor det er relevant at foretage en habitatvurdering, kan byggesagsbehandleren derfor med fordel selv anvende vejledningen som inspiration eller henvende sig til de kollegaer i kommunen, der træffer afgørelse efter Habitatbekendtgørelsen.

Baggrund

Habitatdirektivet² er gennemført i byggelovens³ § 30B og i bygningsreglementets⁴ kapitel 1.10, stk. 4 og 5. Reglerne foreskriver, at kommunen,

¹ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007

² Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

³ Lovbekendtgørelse nr. 452 af 24. juni 1998

⁴ Bekendtgørelse nr. 810 af 30. juni 2010 om offentliggørelse af bygningsreglement 2010 (BR10)

inden den meddeler byggetilladelse, har pligt til at vurdere, om tilladelsen kan betyde, at et nærliggende Natura 2000-område påvirkes negativt.

Bygningsreglementets kapitel 1.10, stk. 4 og 5, afspejler habitatdirektivets krav til myndigheders fremgangsmåde ved behandling af en ansøgning om planer og projekter (herunder byggetilladelser), hvor et Natura 2000-område kan blive påvirket.

Det bemærkes, at det for tiden kun er 8,4 % af Danmarks landareal, der er udpeget til habitatområder (Natura 2000-områder), hvorfor det for langt de fleste byggesager ikke er relevant at foretage en habitatvurdering. Natura 2000-områderne i Danmark kan ses på www.blst.dk.

Krav til kommunernes byggesagsbehandling af sager i eller ved Natura 2000-områder.

1. Alle planer eller projekter, som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et habitatområde (Natura 2000-område) væsentligt, skal vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne.
2. Det betyder, at kommunen i første omgang skal stille sig selv følgende spørgsmål; Er det overhovedet relevant at skulle foretage en habitatvurdering? Hvis det konkluderes, at det ansøgte (bygningen) ikke kan påvirke udpegningsgrundlaget for området væsentligt, skal kommunen ikke foretage sig videre efter habitatreglerne.

En væsentlig påvirkning vil fx i mange tilfælde næppe være relevant i udbyggede byområder.

3. Hvis svaret er "ja, det kan ikke udelukkes, at udpegningsgrundlaget kan blive påvirket væsentligt", skal kommunen kunne afvise, at den konkrete byggetilladelse vil skade Natura 2000-området.

I disse tilfælde skal kommunen gennemføre en konsekvensvurdering, som skal dokumentere påvirkningens omfang. Kommunen skal på den baggrund kunne afvise, at *både* den fysiske placering og efterfølgende drift af bygningen *og* anlægsaktiviteter i forbindelse med opførelse af bygningen vil skade Natura 2000-området.

Det kan fx være relevant at skulle foretage en habitatvurdering af ansøgning om byggetilladelser i områder, der for længe siden er udstykket til opførelse af sommerhuse, men ikke er bebygget og fremstår med naturpræg. Et sådant område kan rumme arter og naturtyper, som skal beskyttes, hvis området er udpeget til eller ligger umiddelbart op ad et Natura 2000-område.

4. Vurderingen skal omfatte de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget i det område, der kan blive påvirket. Der vil ofte i myndighedsbehandlingen forud for byggetilladelser være foretaget en habitatvurdering, som byggemyndigheden kan lægge til grund. Fx vil der ofte allerede i nyere lokalplaner være foretaget en habitatvurdering, som byggetilladelsen blot kan henvise til.
5. Hvis kommunen på baggrund af konsekvensvurderingen kan afvise, at den konkrete byggetilladelse vil skade Natura 2000-området, kan kommunen meddele byggetilladelse.
6. Omvendt kan der ikke gives byggetilladelse, medmindre det på baggrund af konsekvensvurderingen kan afvises, at der sker skade på arter og naturtyper.
7. Hvis en byggetilladelse vurderes at ville få en negativ virkning på Natura 2000-området, kan byggeriet herefter kun gennemføres, hvis det er bydende nødvendigt af hensyn til væsentlige samfundsmæssige interesser, herunder af social eller økonomisk art, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning. Det vil normalt kun være byggeri af national interesse, der kan begrunde en evt. fravigelse af beskyttelsen. Det er et spørgsmål, som ofte vil være afklaret tidligere i planlægningsfasen.
8. Hvis kommunen overvejer at fravige beskyttelsen, skal kommunen indhente en udtalelse fra Erhvervs- og Byggestyrelsen forud for evt. beslutning om fravigelse. Udtalelsen fra Erhvervs- og Byggestyrelsen er vejledende.